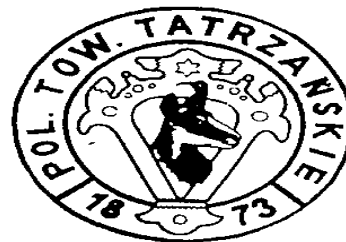

KLIMEK

POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE
BIULETYN INFORMACYJNY ZARZĄDU
ODDZIAŁU SOSNOWIEC

ROK XXII

STYCZEŃ 2017

1(82)

Karkonosze : 10-13.11.2016 r.

Wyjazd w Karkonosze był trzecim ostatnim wyjazdem w ramach obchodów 85 rocznicy powstania Oddziału PTT w Sosnowcu. W turystycznej części obchodów we wrześniu wspaniałe trzy dni spędziliśmy na Jasieniu w Beskidzie Wyspowym, w październiku w Dolinie Roztoki w Tatrach, a w listopadzie gościły nas Karkonosze. Jako miejsce pobytu wybraliśmy schronisko „Samotnia”, dla wielu miejsce magiczne dla części z nas znak zapytania – jesteśmy po raz pierwszy. Karkonosze przywitały nas zimą, gwiaździstym niebem i księżycem na wyciągnięcie ręki i jak się okaże w ciągu kilku następnych dni zmienną pogodą. Pierwsi uczestnicy do schroniska dotarli w południe we czwartek, ostatni w piątek nad ranem. Plan był napięty. W piątek rano nasze dzielne koleżanki Sonia, Beta, Marta, Gabrysia, Bożena i jedyny przedstawiciel płci brzydkiej Kamil poszli na wschód słońca na Śnieżkę, pozostała część uczestników zdobywała Śnieżkę w godzinach popołudniowych. Wieczorem w świetlicy schroniska oglądaliśmy mecz zakończony zwycięstwem, humory więc dopisywały. Ustaliliśmy plan na sobotę. Cele były ambitne, ale pogoda spłatała nam figła, więc poszliśmy na Pielgrzyny. Kolejnym celem był Słonecznik oraz schronisko Lučni bouda w Czechach gdzie serwowane jest wspaniałe i tam ważone piwo. W schronisku spotykamy się z resztą grupy, której udało się zrealizować część planu i przejść przez Pielgrzyny, Przełęcz Karkonoską, Słonecznik do schroniska Lučni bouda. W ciepłym wnętrzu schroniska przy piwie z pianą na dwa palce i w doborowym towarzystwie podsumowujemy wyjazd oraz pomysł, że obchody rocznicowe świętujemy u źródła, czyli w górach. Jesteśmy zgodni, że ta forma obchodów się sprawdziła. W trzech wyjazdach w sumie uczestniczyło 81 członków, sympatyków oraz gości. Podziękowałem wszystkim uczestnikom za udział w części turystycznej obchodów i zaprosiłem na uroczyste spotkanie z okazji obchodów 85 Rocznic powstania PTT w Zagłębiu Dąbrowskim i w Sosnowcu, które odbędzie się w dniu 7.12.2016 r. o godz.17:00 w Sali Widowiskowo- Koncertowej "Muza" w Sosnowcu przy ul. Warszawskiej 2.

Relacja: Tomasz Grabolus.

KARKONOSZE 2016

Fotorelacja: Bożena Wardyn i Bożena Dudkiewicz

Kalendarium 2017 r.

- 170 rocznica urodzin Szymona Gąsienicy Krzysia, towarzysza wędrówek po Podhalu Kazimierza Przerwy- Tetmajera.
- 160 rocznica urodzin Stanisława Barabasza, pioniera narciarstwa, dyrektora Szkoły Przemysłu Drzewnego w Zakopanem.
- 150 rocznica urodzin Mariusza Zaruskiego, generała Wojska Polskiego, taternika, narciarza, twórcy TOPR, żeglarza.
- 130 rocznica urodzin Józefa Oppenheima, ratownika górskiego, naczelnika TOPR, taternika, narciarza i fotografa.
- 130 rocznica urodzin Władysława Pawlicy, mineraloga, narciarza, taternika i fotografa.
- 120 rocznica śmierci Macieja Sieczki- jednego z najwybitniejszych przewodników tatrzańskich
- 120 rocznica urodzin Stanisława Nędzy- Kubińca, poety i prozaika podhalańskiego.
- 120 rocznica urodzin Jerzego Leporowskiego, taternika.
- 110 rocznica urodzin Andrzeja Krzeptowskiego- narciarza, uczestnika Olimpiady w St. Moritz, ratownika TOPR, wieloletniego dzierżawcy schroniska w Dolinie Pięciu Stawów
- 110 rocznica urodzin Adama Pacha- poety, gawędziarza, pisarza podhalańskiego.
- 110 rocznica urodzin Zbigniewa Korosadowicza, geografa, taternika, alpinisty, naczelnika TOPR
- 100 rocznica śmierci Mariana Raciborskiego- botanika, profesora UJ oraz Uniwersytetu Lwowskiego.
- 100 rocznica urodzin Jana Bobowskiego, narciarza, kuriera tatrzańskiego.
- 100 rocznica urodzin Stanisława Bronikowskiego- taternika.
- 95 rocznica śmierci Marii Dembowskiej, kolekcjonerki sztuki góralskiej.
- 90 rocznica śmierci Mieczysława Szczuki, taternika.
- 85 rocznica śmierci Karola Stryjeńskiego, architekta, profesora Akademii sztuk Pięknych
- 75 rocznica śmierci Stanisława Sokołowskiego- profesora UJ, rzecznika ochrony i utworzenia Tatrzańskiego Parku Narodowego.
- 55 rocznica śmierci Jana Gwalberta Henryka Pawlikowskiego- taternika, znawcy góralszczyzny
- 55 rocznica śmierci Jana Długosza- wybitnego taternika i alpinisty
- 50 rocznica śmierci Stanisława Gąsienicy Byrcyna, wybitnego przewodnika i ratownika tatrzańskiego.
- 40 rocznica śmierci Józefa Kapeniaka, literata
- 35 rocznica śmierci- Stanisława Zubka- narciarza, honorowego członka SN PTT
- 35 rocznica śmierci Stefana Zwolińskiego, badacza podziemnego świata Tatr, wybitnego działacza turystycznego, fotofrafika

Opracowanie: Zbigniew Jaskiernia

=====

XXXI Ogólnopolskie Spotkanie Oddziałów PTT: 19-20.11.2016 r.

I Posiedzenie Prezydium ZG PTT - Jaworki: 19.11.2016 r.

W dniu 19.11.2016 r. w godzinach rannych wyjechaliśmy z Sosnowca. Oddział PTT w Sosnowcu był reprezentowany przez Zbigniewa Zawilę, Piotra Kwaśniaka oraz autora tej relacji. Nasza trasa wiodła autostradą A-4 i obwodnicą Krakowa. Potem udaliśmy się przez Lubień, Mszanę, Zabrzeż, Tylmanową do Szczawnicy. Celem naszym były Jaworki. To tutaj nowy Prezes ZG PTT Wojciech Szarota zaproponował odbycie XXXI Ogólnopolskiego Spotkania Oddziałów PTT. My zatrzymaliśmy się w „Kościńcu”, obiekt, w którym Zbyszek Zawila już kiedyś przebywał. Jaworki to bardzo piękna miejscowość. Okres w którym tu przyjechaliśmy nie był zbyt korzystny dla turystyki. Przekonali się o tym uczestnicy Spotkania, którzy z tras powrócili bardzo późno i bardzo ubłoceni. My postanowiliśmy przeznaczyć te kilka godzin na poznanie

Jaworek. Od 1.08.2008 Jaworki są już niezależną wsią. Kiedyś znajdowały się na terenie Szczawnicy. Z czasem przysiółki Biała Woda i Czarna Woda znalazły się wewnątrz Jaworek. Wieś leży w dolinie potoku Grajcarek u podnóża Małych Pienin. Historycznie ten rejon określany jest jako Ruś Szlachecka. Jaworki słyną z rezerwatów przyrody:

- Wąwóz Homole
- Zaskalskie- Bodnarówka
- Biała Woda
- Wysokie Skalki

Sławę Jaworkom przynosi dawna cerkiew, a obecnie kościół pw. św. Jana Chrzciciela. Jaworki rozślawia w świecie klub muzyczny „Muzyczna owczarnia”. Udaliśmy się na dłuższy spacer. W miejscowej karczmie zjedliśmy obiad, a potem odwiedziliśmy „Muzyczną owczarnię”. Z gospodarzami przeprowadziliśmy miłą rozmowę. Zachęcali nas do skorzystania z ich bazy noclegowej w „wiatraku”. W godzinach wieczornych zostaliśmy zaproszeni do Osady Jaworki na ognisko ze wspaniałą grochówką. Tutaj mieściła się główna baza Spotkania. Na dworze było bardzo wietrznie i po skonsumowaniu wspaniałej grochówki musieliśmy się przenieść do pomieszczeń. Tutaj odbyło się posiedzenie Prezydium ZG PTT. Prowadził je Prezes ZG PTT Wojciech Szarota. Podczas posiedzenia poruszono szereg ważnych spraw dla przyszłości funkcjonowania PTT:

- Powinna zostać podniesiona ranga Ogólnopolskich Spotkań PTT, a wszystkie Oddziały powinny w nich uczestniczyć.
- Zbigniew Jaskiernia z O/PTT w Sosnowcu zaproponował, aby w roku 2018 odbyć IV Konferencję Programową PTT. Jednocześnie O/PTT w Sosnowcu podjął się sfery organizacyjnej.
- Zbigniew Jaskiernia z O/PTT w Sosnowcu omówił dotychczasowy przebieg obchodów 85- lecia Oddziału w Zagłębiu Dąbrowskim i w Sosnowcu. Przekazał zaproszenia dla członków Prezydium na finisaż obchodów w dniu 7.12.2016 r. w Sosnowcu.
- Omówiono perspektywy współpracy PTT z organizacjami zagranicznymi. Na kolejne Ogólnopolskie Spotkanie Oddziałów PTT zostanie zaproszona delegacja słowackiego SVTS.
- Tomasz Kwiatkowski i Szymon Baron zrelacjonowali przygotowania do pomysłu na opracowanie filmu promującego PTT.
- Omówiono przygotowania do opracowania nowego numeru Pamiętnika PTT.

W drugim dniu Spotkań w godzinach porannych wzięliśmy udział w mszy świętej w kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Jaworkach. Kościół w Jaworkach do pierwszych lat powojennych pełnił funkcję cerkwi grecko- katolickiej, zbudowany został w r. 1798, w miejscu poprzedniej drewnianej świątyni z r. 1680. Wewnątrz kościoła mogliśmy podziwiać piękny ikonostas. Po zakończeniu mszy Wojciech Szarota opowiedział bardzo interesującą historię tego obiektu.

Następnie udaliśmy się do Szachtowej. Tutaj mieści się Muzeum Pienińskie im. Józefa Szalała. Nowa ekspozycja Muzeum Pienińskiego powstała w 2014 r. w budynku dawnej strażnicy granicznej. Wystawa jest bardzo interesująca i prowadzi nas od XIII wieku aż po czasy współczesne. Muzeum bardzo interesujące i warto go zobaczyć.

W drodze powrotnej zatrzymaliśmy się na dłużej w Szczawnicy. Tutaj dostrzegliśmy nowy pomnik Henryka Sienkiewicza. W Krościenku natomiast zrobiliśmy zakupy wspaniałych serków. W drodze powrotnej zatrzymaliśmy się na posiłek w pod olkuskiej „Bidzie”, a potem już do Sosnowca. Cieszymy się, że choć w takim okrojonym składzie, ale zaistnieliśmy na Ogólnopolskich Spotkaniach Oddziałów PTT. Mam nadzieję, że w przyszłym roku przyjedzie dużo większa grupa z Sosnowca. Z pewnością termin tegorocznego spotkania był zbyt późny. Walory turystyczne regionu Małych Pienin zasługują na częstsze odwiedziny. Jestem przekonany, że członkowie O/PTT z Sosnowca pojawią się już wkrótce. Cieszy z pewnością nasza aktywność na posiedzeniu Prezydium ZG PTT i podjęcie inicjatywy organizacji IV Konferencji Programowej.

Relacja i foto: Zbigniew Jaskiernia

Obchody 85- lecia Oddziału PTT w Zagłębiu Dąbrowskim i w Sosnowcu

Oddział PTT w Sosnowcu do uroczystości Jubileuszu przygotowywał się cały rok. Wszystkie imprezy organizowane w tym roku zarówno w Tatrach, Sudetach, Beskidzie Wyspowym, czy na trasach Jury Krakowsko- Częstochowskiej miały uroczysty charakter. Zwieńczeniem obchodów było uroczyste spotkanie w dniu 7.12.2016 r. w Sali Widowiskowo- Koncertowej „Muza” w Sosnowcu. Wszystkich przybyłych powitał Prezes Oddziału Tomasz Grabolus. Uroczystości zaszczycili liczni goście:

- Prezes ZG PTT- Wojciech Szarota
- V-ce Prezes ZG PTT Szymon Baron
- Sekretarz ZG PTT- Jolanta Augustyńska
- Były Prezes ZG PTT Józef Haduch
- V-ce Prezes O/PTT w Bielsku- Białej Jan Nogaś

Władze samorządowe Sosnowca Reprezentowali:

- Zastępca Prezydenta Sosnowca Anna Jedynak
- W imieniu Przewodniczącego Rady Miejskiej Wilhelma Zycha w uroczystości uczestniczyła Kierownik Biura Rady Miejskiej Elżbieta Nawrot.

Na uroczystości licznie przybyli radni rady Miejskiej, przedstawiciele wielu organizacji i stowarzyszeń, byli i obecni członkowie PTT.

W pierwszej części uroczystości Sekretarz Oddziału PTT Zbigniew Jaskiernia przybliżył historię powstania PTT w Zagłębiu Dąbrowskim i w Sosnowcu. Kolejnym akcentem było wręczenia odznaczeń dla zasłużonych dla Oddziału. Złotą Odznaką z Kosówką zostali wyróżnieni:

- Bożena Wardyń
- Paweł Kosmala
- Tomasz Grabolus

Uroczystego aktu dekoracji dokonali: Prezes ZG PTT Wojciech Szarota i Sekretarz ZG PTT Jolanta Augustyńska.

Następnie głos zabrali goście. W imieniu Prezydenta Miasta Arkadiusza Chęcińskiego życzenia dla członków Oddziału przekazała Zastępca Prezydenta Anna Jedynak. W imieniu Przewodniczącego Rady Miejskiej Wilhelma Zycha głos zabrała Kierownik Biura Elżbieta Nawrot. Nie mogło zabraknąć głosu od zaprzyjaźnionych Oddziałów PTT. W imieniu O/PTT w Bielsku Białej głos zabrał Prezes Oddziału Szymon Baron.

Kolejnym punktem uroczystości była prezentacja nowej Monografii Oddziału. Historię powstania publikacji o tytule „Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego im. Gen. Mariusza Zaruskiego w Sosnowcu: 85 lat: 1931-2016” przedstawił jej autor Zbigniew Jaskiernia. W czasie przerwy była okazja do porozmawiania z autorem książki i uzyskania autografu. Nie zabrakło poczęstunku.

Na zakończenie uroczystości z pięknym koncertem wystąpił zespół „Zielony szlak”. Prezentował utwory ze swojej nowej płyty.

Relację opracował Zbigniew Jaskiernia
Foto: L.Wolski i Z.Jaskiernia

Spotkanie Świąteczne PTT i PTSE: 9.12.2016 r.

Już do tradycji przeszły coroczne spotkania członków Oddziału PTT w Sosnowcu i członków Polskiego Towarzystwa Sportów Ekstremalnych. Tegoroczne spotkanie odbyło się w dniu 9.12.2016 r. w Music Park Cafe w Sosnowcu przy ul. Legionów. Prezesi obu towarzystw Tomasz Grabolus i Krzysztof Kwiatkowski podsumowali dokonania roku 2016, a jednocześnie przekazali serdeczne życzenia na nadchodzące Święta Bożego Narodzenia oraz Nowy Rok 2017. Nie zabrakło okazji do rozmów przy smacznym poczęstunku.

Relacja i zdjęcia: Zbigniew Jaskiernia

Wędrówki po Beskidzie Niskim (część II):Dukla- Pustelnia św. Jana z Dukli- Przełęcz Dukielska.

U podnóża Cergowej (716 m npm) leży Dukla. Nazywana jest stolicą Beskidu Dukielskiego. To miejscowość, o której pierwsze wzmianki pojawiają się już w 1366 r. Prawa miejskie uzyskuje w 1380 r. Znajduje się na bardzo ważnym i strategicznym szlaku z Polski na Słowację. Miejscowość rozślał w świecie św. Jan z Dukli. W Dukli na szczególną uwagę zasługują:

- Klasztor i kościół oo. bernardynów
- Kościół pw. św. Marii Magdaleny
- Muzeum historyczne w Pałacu Mniszchów

Zwiedzanie rozpoczynam od klasztoru i kościoła bernardynów. Kościół wzniesiony był w latach 1761-1764. Znajdują się nim relikwie św. Jana z Dukli. Jan z Dukli urodził się ok. 1414 r. Początkowo był związany z zakonem Braci Mniejszych Konwentualnych- franciszkanów. Przebywał w pustelni na wzgórzu Zaśpít w

Trzcianie k. Dukli. Potem przebywał w Krośnie. Najwięcej lat spędził we Lwowie, chociaż był kaznodzieją i spowiednikiem także w Poznaniu. W 1648 r. kiedy przebywał we Lwowie w czasie oblężenia miasta przez Bogdana Chmielnickiego i Tuhaj- Beja postać Jana z Dukli ukazała się na obłoku. Najeźdźcy w popłochu odstąpili od oblężenia. Odtąd postać Jana z Dukli uznawana jest za świętą. W wieku 60 lat wstąpił do zakonu bernardynów. Umarł we Lwowie. Jego szczątki zostały sprowadzone do Dukli i znajdują się srebrnej trumienie w klasztorze bernardynów. Papież Jan Paweł II w dniu 10.06.1997 r. kanonizował Jana z Dukli. Uroczystość odbyła się na lotnisku w Krośnie.

Klasztor i kościół OO. Bernardynów. Pomnik św. Jana z Dukli

Malowidło po prawej ukazuje wydarzenie ze Lwowa w r. 1648.

Pomnik Papieża Jana Pawła II w Dukli

W kaplicy znajdują się relikwie św. Jana z Dukli

Kolejnym ciekawym obiektem w Dukli jest kościół parafialny pw. św. Marii Magdaleny z 1764 r. Wystrój kościoła jest rokokowy. W kaplicy znajduje się jeden z najcenniejszych zabytków Dukli- nagrobek z czarnego marmuru- Marii Amalii z Brühlów Mniszchowej. Piękny sarkofag wykonał Jan Obrocki ze Lwowa. Na uwagę zasługuje ponadto grobowiec z czarnego marmuru Franciszka Stadnickiego, żyjącego w latach 1742-1810, kawalera Orderu Orła Białego. Stadnicki był konfederatą barskim, obrońcą Krakowa i starostą ostrzeszowskim.

Kościół pw. św. Marii Magdaleny w Dukli

Na uwagę zasługuje także Muzeum Historyczne. Mieści się ono w dawnym Pałacu Mniszchów.

Muzeum Historyczne w Dukli

Będąc w Dukli nie można pominąć pustelni św. Jana z Dukli. Znajduje się ona na wzgórzu Zaśpit, ok. 1,5 km od miejscowości Trzciana. Pustelnia założona została w 1769 r. już po beatyfikacji bł. Jana. Obecna kaplica wzniesiona na początku XX w. jest już trzecią w historii tego miejsca. Już po beatyfikacji w 1769 r. z fundacji Marii Amalii z Brühlów Mniszchowej wzniesiono murowaną kaplicę, która spłonęła w 1883 r. Jak głosi legenda, Marii Amalii właścicielce Dukli św. Jan objawił się we śnie, polecając jej wybudowanie w miejscu swojej pustelni kaplicę i tak się stało. W jej miejscu w 1887 r. z fundacji Cezarego Męcińskiego wzniesiono drewnianą kaplicę. Trzecią zachowaną do dnia dzisiejszego neogotycką murowaną zbudowano w latach 1906-1908 staraniem gwardiana benedyktynów dukielskich Ambrożego Ligasa, według projektu bernardyna O. Kamila Żarnowskiego. Obok świątyni znajduje się drewniany dom rekolekcyjny, tzw. dom pustelnika oraz taras, ze sztuczną grocią, mieszczącą źródło, z którego czerpią wodę pielgrzymi.

Kaplica w miejscu pustelni św. Jana z Dukli, oraz źródło w grocie.

Kolejnym miejscem, które odwiedziłem to Przełęcz Dukielska. Znajduje się na wysokości 500 m n.p.m., i jest najniższą przełęczą znajdującą się w głównym grzbiecie Karpat. Położona jest nad wsią Barwinek. Przełęcz na przestrzeni wieków była wielokrotnie przekraczana przez różne wojska. Największa bitwa w tym rejonie została rozegrana w 1944 r. Została ta bitwa zaliczona do największych operacji górskich w czasie II wojny światowej. Bitwa trwała prawie 3 miesiące, zginęło lub zostało rannych po obu stronach prawie 200 tys. żołnierzy. W dniu 8.09.1944 r. siły 38 Armii gen. Kiryła Moskalenki zaatakowały siły niemieckie. Chodziło o to, aby wesprzeć słowackie powstanie i Stalin decyzję podjął natychmiast. Powstanie na Słowacji wybuchło w sierpniu 1944 r. W operacji brało udział 9 dywizji piechoty 38 Armii, wspartych siłami 25 Korpusu Pancernego I Armii Gwardii oraz I czeskosłowackiego Korpusu Armijnego. Łącznie Armia Czerwona i sprzymierzone wojska dysponowały 1700 działami i moździerzami, oraz 1000 czołgów.

Karpat broniła samodzielna grupa operacyjna gen. Gottharda Heinrici- mająca 18 dywizji oraz 1 Armię Węgierską. Razem siły liczyły 100 tys. żołnierzy i 2 tys. dział. Żołnierze Armii Czerwonej nie dysponowali dużym doświadczeniem do walk w terenach górskich, a ponadto ciężki sprzęt grzęzł w błocie. W dniu 11.09.1944 r. wojska Armii Czerwonej dotarły do linii Dukla-Żmigród. Ciężkie walki toczyły się o górę Franków. Góra przechodziła z rąk do rąk, zanim zdobył ją ostatecznie Korpus Czechosłowacki.

Ciężkie walki toczyły się w dolinie rzeki Iwielki. Kilkudniowa bitwa pancerna przeszła do historii jako „dolina śmierci”. W dniu 20.09.1944 r. Rosjanie zdobywają Duklę, a 10 dni później w dniu 30.09.1944 r. rozpoczęła się walka o Przełęcz Dukielską. Duże spustoszenia czyniły sześciolufowe moździerze niemieckie oraz działa. Na łąkach i polach leżały stosy poległych żołnierzy. W dniu 6.10.1944 r. dzięki akcji oskrzydłującej udało się żołnierzom przebić na Słowację. W dniach 10-13.10.1944 r. walki toczyły się już na terenie Czechosłowacji. Po stronie Armii Czerwonej poległo od 100 tys. do 120 tys. żołnierzy. W tym samym czasie Czechów i Słowaków poległo 6 tys. Po stronie niemiecko- węgierskiej zginęło 70 tys. żołnierzy. Pamiątki tej bitwy znajdują się w następujących miejscach:

- Cmentarz w Dukli
- Obelisk na wzgórzu Franków
- Czołg i pomniki przy drodze Barwinek- Svidnik
- Mauzoleum w Wyśnym Komárniku.

*Cmentarz na Przełęczy Dukielskiej po stronie słowackiej
Opracowanie i zdjęcia: Zbigniew Jaskiernia*

**WYDAWCA: POLSKIE TOWARZYSTWO TATRZAŃSKIE Oddział/PTT im.Gen.
M.Zaruskiego w Sosnowcu**
Organizacja Pożytku Publicznego Nr KRS 0000115547
www.sosnowiec.ptt.org.pl, mail: zbigniew.jaskiernia@gmail.com
Redakcja: Redaktor Naczelny - Zbigniew Jaskiernia